

Warszawa, 14-02-2023 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.7200.9.2023.MŻ

Pan Roman Sus

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego
w Katowicach

via ePUAP

Szanowny Panie Dyrektorze,

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga mieszkańców Libiąża (gmina Chrzanów, województwo Małopolskie) na uciążliwości związane z funkcjonowaniem Zakładu Górniczego JANINA.

Polegają one na drganiach i wstrząsach, następujących nawet do kilkunastu razy w ciągu dnia. Jak twierdzą skarżący, owe uciążliwości uległy drastycznemu zwiększeniu począwszy od 2019 r.

W rezultacie ma dochodzić do szkód na mieniu mieszkańców, takich jak spękania ścian domów, kominów, rozszczelnienia przewodów wentylacyjnych i kominowych, rozszczelnienia instalacji wodno-kanalizacyjnej i gazowej, odchylenia budynków od pionu, wypaczenia stolarki okiennej i drzwiowej. Przy tym, dochodzenie odszkodowań często musi odbywać się na drodze sądowej.

Skarżący wskazują ponadto, że spada wartość ich majątków na skutek niestabilności gruntu, postępujących zniszczeń budynków i dokonującej się zmiany krajobrazu.

Co więcej, zaistniała sytuacja wpływa negatywnie na dobrostan psychofizyczny mieszkańców Libiąża oraz ich rodzin. Wstrząsy budzą strach, szczególnie u dzieci. Wśród mieszkańców narasta stres oraz poczucie zagrożenia nie tylko jeśli chodzi o mienie, ale też zdrowie i życie.

Ze skargi wynika, że mieszkańcy zwracali się z opisanym problemem do następujących podmiotów: spółki Tauron Wydobycie SA, Ministerstwa Aktywów Państwowych, Burmistrza Miasta Libiąża, Przewodniczącego Rady Gminy Libiąż, Starosty Powiatu Chrzanów, Przewodniczącego Rady Powiatu, Przewodniczącego Komisji Zdrowia; Kancelarii Premiera Mateusza Morawieckiego; Posła na Sejm Marka Sowy, Posła na Sejm Wojciecha Króla oraz Wojewody Małopolskiego Łukasza Kmity. Nie odniosło to jednak żadnego efektu.

Zauważam, że doniesienia skarżących znajdują szerokie potwierdzenie w przekazach medialnych¹.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich², zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji pozwalających na ustalenie stanu faktycznego w poruszanej sprawie. W szczególności, proszę o odniesienie się do wyżej przedstawionych zarzutów mieszkańców Libiąża i wyjaśnienie, z jakich przyczyn uciążliwości związane z wydobyciem surowca zwiększyły się od 2019 r. Pragnę ponadto dowiedzieć się, czy w ramach Państwa właściwości³ zostały podjęte działania urzędowe, nakierowane na zwalczenie opisanych uciążliwości, a jeśli nie – to dlaczego.

¹ M. in:

<https://chrzanow.naszemiasto.pl/chrzanow-kolejna-seria-mocnych-wstrzasow-pochodzacych-z/ar/c1-9201333>

<https://chrzanow.naszemiasto.pl/kopalnia-janina-trzesie-okolice-tak-mocno-ziemia-nie/ar/c3-9103147>

<https://przelom.pl/44608-kopalnia-janina-trzesie-ziemia-w-dzien-i-w-nocy-po-co-strzelaja.html>

https://www.rmfm24.pl/regiony/krakow/news-silny-wstrzas-w-kopalni-janina-w-libiazu,nld,6493186#crp_state=1

https://www.rmfm24.pl/regiony/krakow/news-malopolska-wstrzas-w-kopalni-janina,nld,6560483#crp_state=1

<https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2022-12-24/malopolska-wstrzas-w-kopalni-janina-byl-odczuwalny-w-okolicznych-miejscowosciach/>

<https://krakow.tvp.pl/65894520/silny-wstrzas-wywolany-eksploatacja-gornicza-w-kopalni-janina-w-libiazu>

² Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z.2020 r. poz. 627, ze zm.)

³ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2022 r. poz. 1072, ze zm.)

Art. 164.1. Organami nadzoru górniczego są:

- 1) Prezes Wyższego Urzędu Górniczego;
- 2) dyrektorzy okręgowych urzędów górniczych;

Art. 168.1. Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie:

- 1) bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) bezpieczeństwa pożarowego;
- 3) ratownictwa górniczego;
- 4) gospodarki złożami kopalni w procesie ich wydobywania;

5) ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie;

6) zapobiegania szkodom;

7) budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

Będę zobowiązany za niezwłoczne udzielenie odpowiedzi na niniejsze pismo⁴.

Z wyrazami szacunku

Piotr Mierzejewski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Skarżący

⁴ Ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich:

Art. 17.1. **Organ, organizacja lub instytucja, do których zwróci się Rzecznik, obowiązane są z nim współdziałać i udzielać mu pomocy, a w szczególności:**

- 1)zapewniać dostęp do akt i dokumentów na zasadach określonych w art. 13;
- 2)udzielać Rzecznikowi żądanych przez niego informacji i wyjaśnień;
- 3)udzielać wyjaśnień dotyczących podstawy faktycznej i prawnej swoich rozstrzygnięć;
- 4)ustosunkowywać się do ogólnych ocen, uwag i opinii Rzecznika.